

**Lytternes og seernes
redaktør**

DR Byen

Emil Holms Kanal 20

Opg. 1, 3

DK-0999 København C.

T +45 3520 3040

www.dr.dk/etik

Jacob Møllerup

D +45 3520 8020

E jmol@dr.dk

12. august 2010

Lytternes og seernes redaktør i DR

Redaktørberetning for 1. halvår 2010

I. Sammenfatning

Afsnit II omtaler det store forskningsprojekt, der har påvist partipolitisk balance i DR's dækning. Det fremhæves, at der også er diskutabile sider af de professionelle kriterier, der styrer dækningen.

Afsnit III omtaler den latente risiko for at historier strammes og gennemgår de tre næser, DR har fået af Pressenævnet i årets første halvår.

Afsnit IV kommenterer kort direktionens opfølgning på kritikken i den forrige beretning. Det er endnu for tidligt at fastslå, om den har været effektiv på alle punkter. Bl.a. rettes der fortsat for lidt.

II. Den partipolitiske balance

Af de klager, som DR modtager over brud på god presseskik og programetik, handler langt den største enkeltgruppe om kritik for unfair

eller tendentiøs dækning. De senere år er ca. hver tredje etik-klage faldet i denne kategori. De fleste af dem handler om politisk balance.

I maj måned 2010 offentliggjorde professor Erik Albæk og forskerkollegaerne Claes Holger de Vreese og David Hopmann konklusionerne på deres forskningsprojekt: *Balance og upartiskhed i den politiske journalistik*.

Her fokuseres på DR og TV 2's dækning af 10 valgkampe fra 1994 til 2007. Med en gennemgang af over 2000 nyhedsindslag – der alle er undersøgt for balance og upartiskhed i tre dimensioner (synlighed, tone og dagsorden), er der tale om den hidtil største forskningsbaserede undersøgelse af dette brændende debattemne.

Konklusionen er meget klar: Dækningen af de 10 valgkampe har samlet haft partipolitisk balance. Gennemgangen viser, at dækningen ikke styres af partipolitiske hensyn men først og fremmest af den professionelle journalistiske tradition, som både DR og TV 2 bekender sig til.

Selvom man anerkender dette forskningsresultat, er det på ingen måde enden på debatten. Dels er den løbende politiske reportage ikke undersøgt. Og dels er partipolitisk balance under ti valgkampe ingen dokumentation for kvaliteten i dækningen. I flere af de analyserede valg, har der angiveligt været problematiske sider ved dækningen – også DR's del. Der har nok været lavet meget god journalistik og afviklet mange vigtige debatter. Men der har også været perioder med manglende opfølgning på politikernes tal og påstande. Der har været tendenser til at dække valgene mere som et væddeløb end som en politisk debat. Der har været stærkt fokus på enkelte lette temaer frem for større problemer. Der har været enkeltindslag, som har været unfair. Og der har været tendenser til "præsidentvalg" – frem for en valgkamp i overensstemmelse med den danske politiske tradition. Osv.

Så selvom man anerkender forskernes store analyse af den fraværende partipolitiske skævhed i perioden 1994 til 2007, er undersøgelsen samtidig

en god anledning til at fortsætte diskussionen om udviklingen i de journalistiske kriterier, som styrer mange store mediers dækning. Med den hårde konkurrence på hurtighed og opmærksomhed – og det store produktivetspres på mange redaktioner – er der en oplagt risiko for, at den kvalificerede journalistiske dækning (af den slags, som også DR's ledelse ofte fremhæver som et mål) taber yderligere terræn til de hurtige og personrelaterede historier.

Det seneste års politiske dækning har givet flere eksempler på, at dette fænomen slår stærkere igennem. Også DR har en veludviklet evne til at spille med, når medierne går i "selvsving" over enkeltsager. Det foregår altså i følge forskerne typisk efter kriterier, som i længden synes at være partipolitisk neutrale. Det er bedre end det modsatte. Men godt er det næppe.

Der er en naturlig interesse for sager som handler om toppolitikeres skatteforhold, arbejdsindsats, bilagshåndtering osv. Det skal dækkes! Men lyttere og seere har en rimelig forventning om, at det ikke sker på bekostning af den politiske substans.

III. Stramninger – og næser

Meget god kritisk journalistik sætter tingene på spidsen. Men det er en indbygget risiko, at man i kampens hede ender med at overdramatisere – og måske endda med helt at nedtone de kendsgerninger, der kunne dæmpe seernes og lytternes forargelse over den afslørede uretfærdighed.

De fleste seere og lyttere vil gerne have det hele. Den relevante, kritiske og afslørende journalistik. Og den redelige gengivelse. Allerhelst i en og samme historie.

Der er enkelte tilfælde, hvor historiens grundlæggende præmis bare er forkert. Hvor der ikke er nogen historie. Det er de sjældne tilfælde. Det

typiske er, at den strid, der er om et kritisk indslag, handler om hvorvidt der var stramninger og overdrivelser: Er mediet gået for langt i sin dramatisering og forenkling?

Fra en stribe DR-sager de seneste år er det min erfaring, at man godt kunne have imødekommet den saglige kritik uden at udsendelsen var blevet hverken kedelig, uengagerende eller unødigt kompliceret.

Tag f.eks. de tre sager, som DR i første del af 2010 har fået næser for i Pressenævnet (se Henvendelsesrapport s. 18-22).

I den første sag om mobning var problemet primært en udeladt oplysning om, at den kritiserede arbejdsplads faktisk havde formuleret en mobbepolitik og søgt at løse et konkret problem. Indslaget havde kun været bedre, hvis den oplysning var blevet taget med.

I den anden sag om metro-stationen på Assistens Kirkegaard var det en unødvendig og forstyrrende stramning, at man i et interviewspørgsmål hævdede, at man slet ikke kunne finde nogen bekendtgørelse af placeringen. Det generelt velfunderede kritiske indslag havde været klarere og stærkere uden denne stramning.

I den tredje sag om gengivelse af et omstridt interview med Forsvarsministeriets daværende pressechef var historien kun blevet mere forståelig for seerne, hvis man havde gjort det klarere, på hvilken måde Jacob Winther rent faktisk prøvede at få DR-journalisten til at forfølge den teori, at den såkaldte lækage kom fra Jægerkorpset selv.

I den forstand er alle tre sager selvforskyldte. DR kunne bare have været klarere fra starten.

Netop i det perspektiv er det paradoksalt og beklageligt, at de tekster Pressenævnet har pålagt DR at bringe i de to sidstnævnte sager er ret uforståelige, hvis man ikke har et indgående kendskab til sagerne.

Både metro-sagen og Winther-sagen blev i Pressenævnet bedømt noget hårdere end i den forudgående behandling som ankesag for lytter- og seeredaktøren. I metro-sagen skyldes forskellen primært, at nævnet tilsidesatte den kritik en professor i forvaltningsret kom med i indslaget. Nævnet mente, at professoren var fejlinformeret af DR. Professoren afviser denne udlægning og fastholder sin kritik.

I Winther-sagen skyldes forskellen, at Pressenævnets flertal ikke fandt, at DR selv havde rettet op på uklarhederne i de første indslag.

I alle fald: Næserne må tages til efterretning. Og DR må styrke arbejdet med selv at være klarere – fra starten.

IV. Opfølgning på tidligere kritik

Redaktørberetningen for 2. halvår 2009 indeholdt en længere status for tidligere anbefalinger vedr. dialog, svarpolitik, fejlretning, programetik mv. De kritiske konklusioner fik direktionen til at love en systematisk opfølgning.

Det er for tidligt at fastslå, om denne opfølgning har været effektiv, men der er fremskridt på flere områder: En forbedring af svarsystemet i DR Nyheder er gennemført og en bedre opfølgning på programetikens overholdelse er igangsat.

På andre områder går det mere trægt. Løfterne om en bedre rettepolitik er ikke indfriet på rimelig vis. På *DR Nyheders* retteside på dr.dk. - *Fejl og fakta* - blev der i første halvår således kun bragt ti rettelser. Det svarer til samme lave niveau som i 2009. Behovet for at rette er langt større.

DR har også fortsat problemer med at leve op til sine regler om, at lyttere og seere skal have adgang til information om, hvorvidt der er tale om en genudsendelse.

Et andet tilbagevendende kritik-punkt har været manglende indsats på de ni områder, som i Henvendelsesrapporterne i de seneste år er blevet omtalt som "*gengangerne*". På enkelte af disse områder har der i 2010 været en positiv udvikling. Som det fremgår af rapporten for første halvår 2010 synes systemet for live-streamingen af tv nu at være tæt på at leve op til brugernes forventninger. De mange afviklingsproblemer på radio er også kommet ned på et noget lavere niveau og de tidligere så udkældte playlister er bragt til at fungere bedre.

Den næste halvårsrapport vil rumme en grundigere status på de nævnte områder.
